

◆ OSTİM Teknik Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Ekonomi Bölümü akademisyenlerinin hazırladığı değerlendirmeye göre, 2025 yılında, Türkiye ekonomisi dengeli büyüme yapısını koruyacak

Türkiye ekonomisinde 2025'te %4 büyüme beklentisi

HABER MERKEZİ

OSTİM Teknik Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Ekonomi Bölümü akademisyenleri 2025 yılına girerken Türkiye ekonomisini değerlendirdi. Makroekonomik göstergelerde 2024 yılında yaşanan gelişmeleri analiz eden akademisyenler, 2025 yılına ait beklentileri de ele aldı. OSTİM Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nden Doç. Dr. Bahar Erdal, OSTİM Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nden Dr. Öğretim Üyesi Büşra Ağan ve OSTİM Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü'nden Hüseyin Erkam Candan tarafından hazırlanan değerlendirmede, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ve Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri kaynak alınarak detaylı analizlere yer verildi. Akademisyenlerin hazırladığı değerlendirmeye göre, 2025 yılında, Türkiye ekonomisinin sürdürülebilir ve dengeli bir büyüme yapısını koruyarak yüzde 4 oranında büyüme gerçekleştireceği ve bu büyümenin talep yönlü enflasyonist baskılar oluşturmaktan sağlanacağı bekleniyor.

Mayıs 2023'ten itibaren sıkı para politikası uygulandı

Akademisyenlere göre, TCMB tarafından 2025 yılından beri uygulanmakta olan enflasyon hedeflemesi rejiminin nihai hedefi fiyat istikrarının sağlanması. TCMB, enflasyonu düşürerek yüzde 5 nihai enflasyon hedefine ulaşmak amacıyla Mayıs 2023 tarihinden itibaren sıkı para politikası uygulamasına başladı. Bu çerçevede, politika faiz oranı olarak kullanılan 1 hafta vadeli repo ihale faiz oranı Mayıs 2023 tarihinde yüzde 8.5 iken Haziran

✓ Akademisyenlere göre, TCMB tarafından 2025 yılından beri uygulanmakta olan enflasyon hedeflemesi rejiminin nihai hedefi fiyat istikrarının sağlanması

2024 tarihinde yüzde 15'e çıkarıldı ve bu yükselmeler 2024 yılında da kademeli olarak devam etti ve yüzde 50'ye kadar ulaştı. 2024 yılının aralık ayında politika faiz oranı enflasyon oranındaki düşüş, hizmetler enflasyonunda iyileşme ve yurt içi talepte yaşanan azalma nedenleriyle yüzde 47.5'a düşürüldü.

2024 yılının aralık ayında yıllık enflasyon %44,38

Enflasyon oranlarında 2023 yılının ağustos ayından beri gözlemlenen artışlar 2024 yılında da devam etmiş olmakla birlikte haziran ayından itibaren enflasyon oranları düşme eğilimine girdi ve 2024 yılının aralık ayında yıllık enflasyon oranı yüzde 44.38 olarak gerçekleşti. Enflasyonda yaşanan düşüşün nedenleri olarak parasal sıkılaşmadan dolayı yurt içi talepte yaşanan yavaşlama, enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranış-

larındaki iyileşmeler gösterilebilir. TCMB, yıl sonu enflasyon tahminini 2024, 2025 ve 2026 yılları için sırasıyla yüzde 44, yüzde 21 ve yüzde 12 olarak belirledi. 2025 yılında, enflasyon oranlarındaki düşüşün sıkı para politikası uygulamasına devam edilmesi, para ve maliye politikalarının eşgüdümünde çalışması, yurt içi talepte yaşanan azalmanın devam etmesi, Türk Lirasının reel olarak değer kazanması ve enflasyon beklentilerinin olumlu yönde düzelmesiyle sağlanacağı bekleniyor.

Cari işlemler açığında azalma beklentisi

Cari işlemler hesabı açığı, 2004 yılında ekonomideki faaliyetlerin yavaşlaması ve altın ithalatına getirilen sınırlamaların etkisiyle azaldı ve 2024 yılının ocak ayında 32 milyar 960 milyon dolar olan yıllıklandırılmış cari açık, 2024 yılının

ekim ayında 7 milyar 685 milyon dolarla düştü. Bu düşüşün nedenleri olarak dış ticaret açığının azalması ve hizmetler dengesinin turizm ve taşımacılık gelirleri nedeniyle artması gösterilebilir. Cari işlemler hesabının negatif olmasının nedenleri altın dengesi ve enerji dengesi. Altın ve enerji dengesi çıkarıldığında cari işlemler hesabı pozitif değer alıyor.

Dış ticaret dengesinde, ihracatta artış yaşanırken ithalatta azalma oldu, 2024 yılının ocak ayında 4 milyar 352 milyon dolar açık vermiş iken ekim ayında açık 3 milyar 542 milyon dolara düştü. Bu dönemde, motorlu kara taşıtları, elektrikli teçhizat, ana metal ve fabrikasyon metal sektörleri ihracatı artırırken, petrol ürünleri, diğer ulaşım araçları ve giyim eşyaları sektörleri ihracatı azaldı. Avrupa Birliği, Bağimsız Devletler Topluluğu ve Afrika

ülkelerine yapılan ihracat artarken, Orta Doğu ülkelerine yapılan ihracat biraz gerileme gösterdi. Diğer taraftan, tüketim malları ve ara mal ithalatında yaşanan azalmalar nedeniyle ithalat azalma gösterdi. 2025 yılında, yurt içi talepteki azalma nedeniyle tüketim mallarının ithalatında yaşanan azalma devam ederse ve ihracatta global ekonomik koşullar nedeniyle azalmalar olmazsa dış ticaret dengesi ve cari işlemler açığında azalmalar yaşanabilir.

Üçüncü çeyrekte hizmetler sektörü %2,9 daraldı

2024 yılının ilk çeyreğinde Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) artış hızı yüzde 5,7 olarak gerçekleşti. Bu dönemde, hizmetler sektörü yüzde 5,3, sanayi sektörü yüzde 4,9 ve tarım sektörü yüzde 4,6 oranında büyüdü. Ayrıca, 2024 yılının ilk yarısında özel tüketim harcamaları yüzde 4,1 oranında, kamu tüketim harcamaları ise yüzde 3 oranında arttı; böylece toplam tüketim harcamalarında yüzde 3,9 oranında bir artış kaydedildi. 2024 yılının ikinci yarısında, enflasyonu kontrol altına almak amacıyla uygulanan sıkı politikalar ile birlikte, sanayi sektörü katma değeri yüzde 1,8 oranında küçülürken, hizmetler sektörü katma değeri yüzde 2,5 oranında artış gösterdi. 2024 yılının üçüncü çeyreğinde GSYH yüzde 2,1 oranında büyüme kaydetti. Üçüncü çeyrekte hizmetler sektörü yüzde 2,9, tarım sektörü yüzde 4,6 oranında büyürken, sanayi sektörü yüzde 2,2 oranında daralma gösterdi. Bu güncel veriler, iç ve dış talep dinamiklerinin ekonomik büyüme üzerindeki etkisini açıkça ortaya koyuyor ve sektörel performansların ekonomik dengeler üzerindeki önemini vurguluyor.